

Curs 5 - agenda

- I/O cu fișiere
- Argumentele funcției main
- Tablouri de pointeri
- Funcțiile ca argumente
- Funcții cu număr variabil de argumente
- Măsurarea timpului de execuție

Fișiere

- Un fișier poate fi privit ca un “stream” (flux) de caractere.
- Un fișier are un nume
- Pentru a putea fi accesat un fișier trebuie “deschis”
- Sistemul trebuie să știe – programatorul îi spune – ce operații pot fi făcute cu un fișier:
 - se deschide pentru citire – fișierul trebuie să existe
 - se deschide pentru scriere – fișierul se crează
 - se deschide pentru adăugare – fișierul există și se modifică
- După prelucrare fișierul trebuie închis

Fișiere. Structura **FILE**

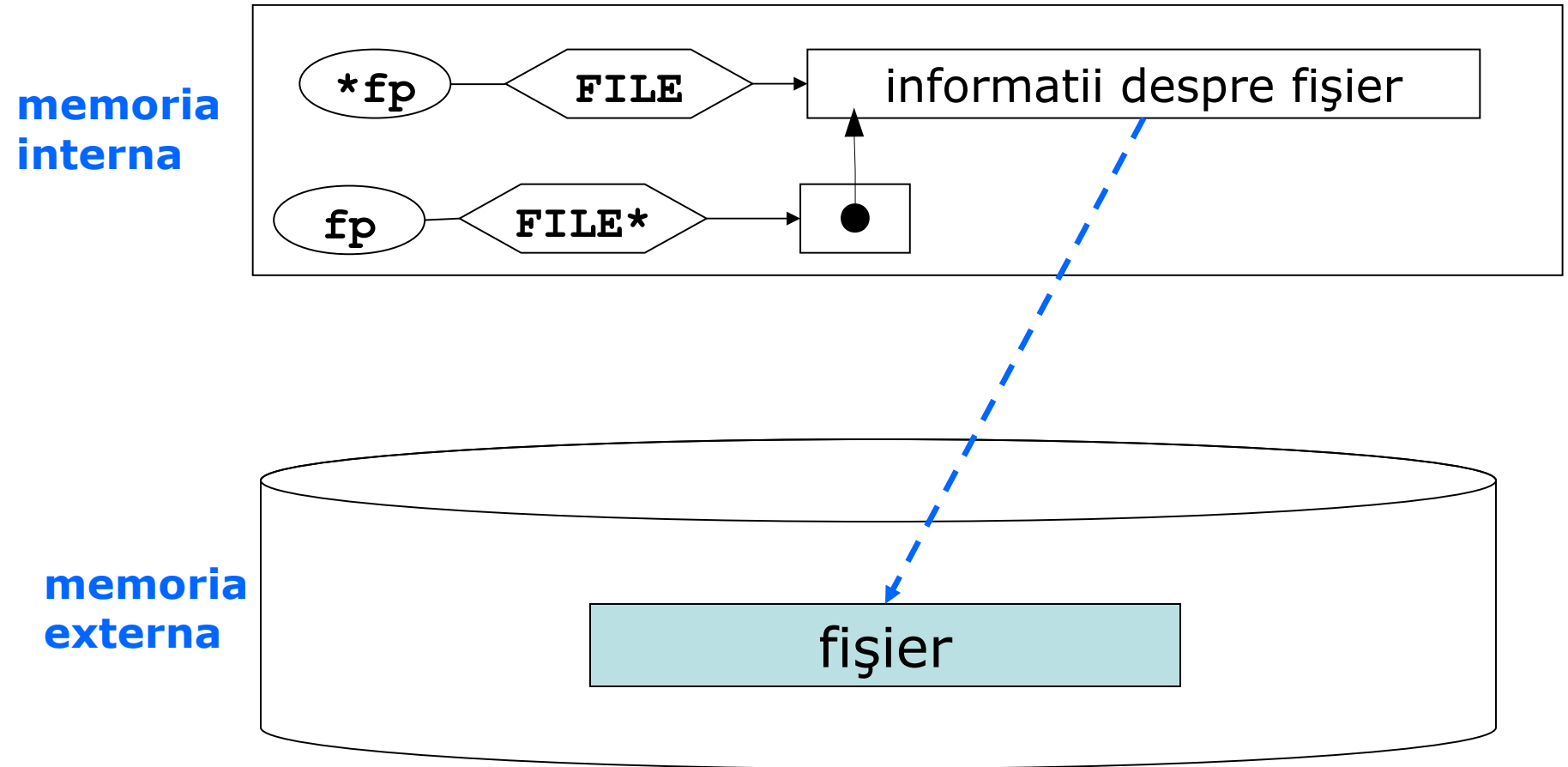
- Starea curentă a unui fișier este descrisă într-o structură numită FILE, definită în `stdio.h`
- Programatorul poate folosi fișiere fără să cunoască în detaliu structura FILE

```
struct _iobuf {  
    char *_ptr;  
    int  _cnt;  
    char *_base;  
    int  _flag;  
    int  _file;  
    int  _charbuf;  
    int  _bufsiz;  
    char *_tmpfname;  
};  
typedef struct _iobuf FILE;
```

Fișiere. Structura FILE

- Un obiect de tip FILE înregistrează informațiile pentru a controla un stream:
 - Indicatorul pentru poziția în fișier
 - Un pointer la zona buffer asociată
 - Un indicator de eroare care înregistrează dacă se produc erori de citire/scriere (codificat în `_flag`)
 - Un indicator *end-of-file* ce înregistrează dacă s-a atins sfârșitul de fișier (codificat în `_flag`)
- Când se deschide un fișier, sistemul de operare îl asociază cu un *stream* și păstrează informațiile despre acest *stream* într-un obiect de tip FILE
- Un pointer la FILE "face legătura" cu fișierul sau cu stream-ul asociat fișierului

Fișiere

Fișiere. Structura FILE

```
FILE *inf, *outf, *f;
```

- În `stdio.h` sunt definiți pointerii:
 - `stdin`: fișierul standard de intrare
 - `stdout`: fișierul standard de ieșire
 - `stderr`: fișierul standard pentru erori
- Programatorul nu trebuie să deschidă explicit fișierele standard

Funcția **fopen()**

```
FILE *fopen(const char *filename, const char *mode);
```

- Realizează cele necesare gestionării unui fișier:
 - Dacă se execută cu succes(**filename** poate fi accesat), crează un stream și întoarce pointer la FILE asociat acestui stream
 - Dacă **filename** nu poate fi accesat, întoarce NULL

```
mode ::= "r"      | "w"   | "a"   | "r+"   | "w+"   | "a+"  
        | "rb"     | "wb"   | "ab"   | "r+b"  | "w+b"  | "a+b"  
        | "rb+"    | "wb+" | "ab+"
```

- Indicatorul de poziție este pus la începutul fișierului (în modul "r" sau "w") sau la sfârșit (în modul "a")
- Modul "a+" este pentru actualizare:
 - Citirea nu poate fi urmată de scriere dacă nu s-a ajuns la EOF sau nu s-a intervenit cu o funcție de poziționare
 - Scrierea nu poate fi urmată de citire dacă nu se intervine cu apel la **flush()** sau la o funcție de poziționare

Funcțiile `close()` , `flush()` , `freopen()`

```
int fclose(FILE *fp) ;
```

- Realizează cele necesare pentru a închide un fișier: golește buffer-ul și întrerupe orice legătură între fișier și pointerul `fp`
 - Dacă se execută cu succes, returnează zero
 - Dacă apare o eroare sau fișierul este deja închis, se returnează EOF

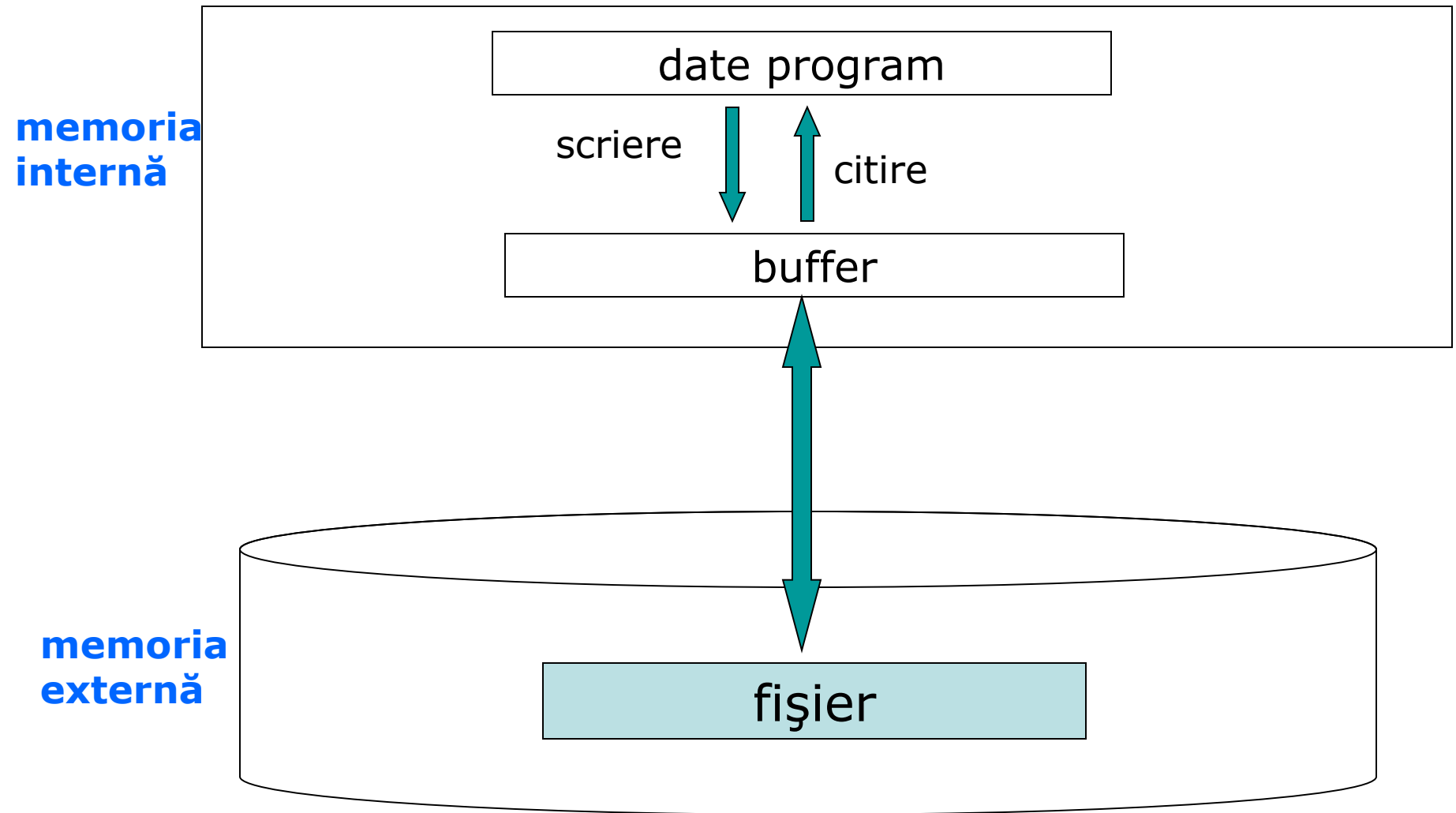
```
int fflush(FILE *fp) ;
```

- Golirea bufferului: datele din buffer sunt scrise în fișier (daca `fp` nu este NULL). Se întoarce 0 în caz de succes și EOF altfel

```
FILE* freopen(const char *filename, const char *mode,  
FILE *fp) ;
```

- Este închis fișierul asociat pointerului `fp` și se deschide `filename` iar `fp` se asociază acestuia

Fișiere – citire/scriere

Funcțiile `fprintf`, `printf()`, `sprintf()`

```
int fprintf(FILE *pf, const char *format, ...);
```

```
int printf(const char *format, ...);
```

```
int sprintf(char *s, const char *format, ...);
```

- Apelul returnează numărul de conversii realizate cu succes
- În șirul `format` apar specificatorii de conversie introduși prin caracterul %
- La apel, corespondența argument --- specificator de conversie
- Caracterele ce nu fac parte din specificatorii de conversie sunt scrise în stream-ul de ieșire

```
fprintf(ofp, "a = %d, b = %f, c = %s.\n", a, b, c);
```

Funcțiile **fprintf**, **printf()**, **sprintf()**

specificator_de_conversie ::= **%**{*modifier*}_{opt}
 {*marime_camp*}_{opt} {**.***precizie*}_{opt} *caracter_de_conversie*

caracter_de_conversie ::= **c|d|i|u|o|x|X|e|E|f|g|G|s|p|n|%**

modifier ::= **h|l|L|-|+|#|0**

marime_camp ::= *numar_intreg_fara_semn*

precizie ::= *numar_intreg_fara_semn*

Funcțiile **fscanf()** , **scanf()** , **sscanf()**

```
int fscanf(FILE *stream, const char *format, ...);  
int scanf(const char *format, ...);  
int sscanf(const char *str, const char *format, ...);
```

- Apelul returnează numărul de conversii realizate cu succes, respectiv EOF dacă stream-ul de intrare este vid
- În șirul **format** apar specificatorii de conversie introduși prin caracterul %
- La apel, corespondența argument --- specificator de conversie. Argumentele trebuie să fie pointeri sau adrese
- Caracterele ce nu fac parte din specificatorii de conversie trebuie să apară în stream-ul de intrare

Exemplu

```
#include <stdio.h>
int main() {
    char *name[3] = {"Ionescu", "Popescu", "Georgescu"};
    int i;
    FILE *ofp;

    ofp = fopen("rezultate.txt", "w");
    if (!ofp) {
        printf("Eroare fisier!\n");
        return 1;
    }
    for (i = 0; i < 3; ++i)
        fprintf(ofp, "%d %s\n", i, name[i]);
    fclose(ofp);
    return 0;
}
```

Exemplu

```
#include <stdio.h>
int main() {
    FILE *ifp;
    ifp = fopen("rezultate.txt", "r");
    if (!ifp) {
        printf("Eroare fisier!\n");
        return 1;
    }
    char name[20];
    int i, n;
    for (i = 0; i < 3; ++i) {
        fscanf(ifp, "%d %s\n", &i, &name);
        printf(" %d %s\n", n, name);
    }
    fclose(ifp);
    return 0;
}
```

Funcții de intrare/ieșire caracter

```
int fgetc(FILE *stream);
```

```
int getc(FILE *stream);
```

```
int getchar(void);
```

```
char* fgets(char *s, int n, FILE *stream);
```

```
char* gets(char *s);
```

- `getc()` este implementată ca macro
- `getchar()` este echivalentă cu `getc(stdin)`
- `gets(s)` pune în `s` caracterele citite din `stdin` până la `newline` sau `EOF`. În loc de `newline` pune la sfârșit `'\0'`; `fgets()` păstrează `newline`

Funcții de intrare/ieșire caracter

```
int fputc(int c, FILE *stream);
```

```
int putc(int c, FILE *stream);
```

```
int putchar(int c);
```

```
int fputs(const char *s, FILE *stream);
```

```
int puts(const char *s);
```

```
int ungetc(int c, FILE *stream);
```

- `fputc(c, pf)` convertește `c` la `unsigned char`, îl scrie în `pf` și întoarce `(int)(unsigned char) c` sau `EOF` la eroare
- `putc()` este macro echivalent cu `fputc()`
- `fputs(s, pf)` copie șirul `s` terminat cu `'\0'` în `pf` fără să pună și `'\0'`; `puts()` adaugă `'\n'`
- `ungetc(c, pf)` pune înapoi valoarea `(unsigned char)c` în stream-ul asociat lui `pf` (`c` nu este `EOF`)

Exemplu

```
/* Copiere fisier cu modificarea literelor mici in  
litere mari */  
char    file_name[MAXSTRING];  
int      c;  
FILE     *ifp, *ofp;  
  
fprintf(stdout, "\nIntrodu numele unui fisier: ");  
scanf("%s", file_name);  
ifp = fopen(file_name, "r");  
if (!ifp) {  
    printf("Eroare la deschiderea fisierului\n");  
    return 1;  
}  
ofp = fopen("test.out", "w");  
while ((c = getc(ifp)) != EOF) {  
    if (islower(c)) c = toupper(c);  
    putc(c, ofp);  
}
```

Citirea/scrierea blocurilor de date

```
size_t fread(void *ptr, size_t size,  
             size_t nelem, FILE *stream);
```

- Se citesc cel mult **nelem*size** octeți (caractere) din stream-ul asociat în tabloul pointat de **ptr**. Se întoarce numărul de elemente transferate în tablou.

```
size_t fwrite(const void *ptr, size_t size,  
             size_t nelem, FILE *stream);
```

- Se citesc cel mult **nelem*size** octeți (caractere) din tabloul **ptr** și se scriu în fișierul asociat cu **stream**. Se întoarce numărul elementelor din tablou transferate cu succes.

Exemplu

```
#include <stdio.h>
int main(){
    float tab[3] = {7.50, 9.75, 8.25};
    int i;
    FILE *ofp;
    ofp = fopen("note.dat", "wb");
    if (!ofp) { printf("Eroare fisier!\n"); return 1; }
    fwrite((const char *) &tab, 1, sizeof(tab), ofp);
    fclose(ofp);
    for (i = 0; i < 3; ++i) tab[i] = 0.0;

    FILE *ifp;
    ifp = fopen("note.dat", "rb");
    fread((char *) &tab, 1, sizeof(tab), ifp);

    for (i = 0; i < 3; ++i) printf("%f ", tab[i]);
    fclose(ifp);
    return 0;
}
```

Funcții de acces aleator

```
int fseek(FILE *fp, long offset, int place);
```

- Poziția indicatorului pentru următoarea operație este stabilită la **offset** octeți față de **place**.
- Valoare lui **place** poate fi:
 - **SEEK_SET** sau 0
 - **SEEK_CUR** sau 1
 - **SEEK_END** sau 2
- Exemple:
 - poziționarea la sfârșitul fișierului
`fseek(fp, 0, SEEK_END)`
 - poziționarea la caracterul precedent
`fseek(fp, -1, SEEK_CUR)`
 - poziționarea la începutul fișierului
`fseek(fp, 0, SEEK_SET)`

Funcții de acces aleator

`long ftell(FILE *fp) ;`

- Returnează valoarea curentă a indicatorului de poziție în fișierul `fp`; la fișierele binare este numărul de octeți de la începutul fișierului, pentru cele text depinde de sistem.

`int fsetpos(FILE *fp, const fpos_t *pos) ;`

- Setează indicatorul de poziție la valoarea pointată de `pos` și întoarce 0 dacă s-a realizat cu succes

`int fgetpos(FILE *fp, fpos_t *pos) ;`

- Indicatorul de poziție al fișierului `fp` este memorat la `pos` și poate fi folosit ulterior
- Este returnat 0 în caz de succes

Funcții de acces aleator

```
void rewind(FILE *fp);
```

- `rewind(fp)` este echivalent cu

```
(void) fseek(fp, 0L, SEEK_SET);
```

```
int remove(const char *filename);
```

```
int rename(const char *old, const char *new);
```

Exemplu

```
/* Afisarea unui fisier de la sfarsit */
/*...*/
char    file_name[MAXSTRING];
int     c;
FILE    *ifp;

fprintf(stdout, "\nInput a file name:  ");
scanf("%s", file_name);
ifp = fopen(file_name, "rb");
fseek(ifp, 0, 2);    // pozitionare la sfarsit
fseek(ifp, -1, 1);  // pozitionare la ultimul octet
while (ftell(ifp) > 0) {
    c = getc(ifp);
    putchar(c);
    fseek(ifp, -2, 1); //octetul anterior
}
```

Funcții pentru controlul erorilor

int feof(FILE *fp) ;

- Întoarce o valoare nenulă dacă indicatorul end-of-file este setat pentru **fp**

int ferror(FILE *fp) ;

- Întoarce o valoare nenulă dacă indicatorul de eroare este setat pentru **fp**

void clearerr(FILE *fp) ;

- Resetează indicatorii de eroare și end-of-file pentru **fp**

void perror(const char *s) ;

- Tipărește un mesaj de eroare la **stderr**: se scrie șirul **s** apoi mesajul de eroare. Apelul **perror(errno)** scrie doar mesajul de eroare

Parametri în linia de comandă

D:\AlgsiProg\Exemple>suma.exe f_in f_out

- funcția `main()` cu argumente

```
int main(int nr_arg, char *arg[]) { ... }
```

- testarea numărului de argumente

```
if (nr_arg != 3) {  
    printf("Linie de comanda gresita.\n%s%s%s",  
        "Trebuie sa introduceti", arg[0],  
        "fisier_intrare fisier_iesire.\n");  
    exit(1);  
}
```

- utilizarea argumentelor

```
finp = fopen(arg[1], "r");  
fout = fopen(arg[2], "w");
```

Argumentele funcției **main()** : variabile de mediu

```
#include <stdio.h>
void main(int argc, char *argv[], char *env[])
{
    int i;
    for (i=0; env[i] != NULL; i++)
        printf("%s\n", env[i]);
}
```

```
CommonProgramFiles=C:\Program Files\Common Files
COMPUTERNAME=CG
ComSpec=C:\WINDOWS\system32\cmd.exe
ProgramFiles=C:\Program Files
SESSIONNAME=Console
SystemDrive=C:
SystemRoot=C:\WINDOWS
TEMP=C:\DOCUME~1\Cristian\LOCALS~1\Temp
...
```

Exemplu: numărarea cuvintelor

- declararea pointerilor către fluxurile asociate

```
FILE *f_inp, *f_out;
```

- testarea numărului de argumente ale funcției `main()`

```
if (nr_arg != 3) {  
    fprintf(stderr, ...);  
    exit(1);  
}
```

- deschiderea fișierului de intrare

```
if ((f_inp = fopen(arg[1], "r")) == NULL) {  
    fprintf(stderr, ...);  
    exit(1);  
}
```

- deschiderea fișierului de ieșire

```
f_out = fopen(arg[2], "w");
```

Numărarea cuvintelor

- un cuvânt poate fi numărat când se “pășește” prima dată în el sau când este “părăsit”
- o variabilă de tip “flag” `in_cuv` ne va ajuta să știm dacă suntem în interiorul unui cuvânt sau în spațiul de separare
- funcția `este_sep(c)` testează dacă un caracter `c` este separator de cuvinte
- fiecare cuvânt este scris într-un fișier de ieșire pe o linie separată

Numărarea cuvintelor

```
in_cuv = 0; nr_cuv = 0;
while ((c=getc(f_inp)) != EOF) {
    if (!este_sep(c)) putc(c, f_out);
    if (este_sep(c) && in_cuv) {
        in_cuv = 0;
        putc('\n', f_out);
    }
    else if (!este_sep(c) && !in_cuv) {
        nr_cuv++;
        in_cuv = 1;
    }
}
```

Tablouri de pointeri

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>
void schimba(char**, char**);
void sort_cuvinte(char**, int);
void sort_cuvinte(char* w[], int n){
    int i, j;
    for (i = 0; i < n-1; ++i)
        for (j = i+1; j < n; ++j)
            if (strcmp(w[i], w[j]) > 0)
                schimba(&w[i], &w[j]);
}
void schimba(char** p, char** q){
    char* temp;
    temp = *p;
    *p = *q;
    *q = temp;
}
```

Tablouri de pointeri

```
int main (void) {
    int i;
    char* luna[] = { "ianuarie", "februarie",
                     "martie", "aprilie", "mai", "iunie",
                     "iulie", "august", "septembrie",
                     "octombrie", "noiembrie", "decembrie" };
    printf("\nLunile anului sunt: ");
    for (i = 0; i < 12; ++i)
        printf("%s ", luna[i]);
    sort_cuvinte(luna, 12);
    printf("\n\nLunile anului ordonate alfabetice
                                                sunt: ");

    for (i = 0; i < 12; ++i)
        printf("%s ", luna[i]);
    return 0;
}
```

Funcțiile ca argumente

Numele unei funcții este pointer ce are ca valoare adresa de început a codului ei

```
printf("Adresa codului: %p", main);
```

Un parametru funcție:

```
int f(double g(double x), int m);  
int f(double g(double), int);  
int f(double (*g)(double), int);  
int f(double (*)(double), int);  
int f(double (*)(double x), int);
```


Funcțiile ca argumente

```
double f(double), sin(double);
double sum_square(double (*)(double), int, int);

int main(void) {
    printf("%s%.7f",
        "Primul apel: ", sum_square(sin, 2, 13));
    printf("%s%.7f",
        "Al doilea apel: ", sum_square(f, 1, 10000));
    return 0;
}
```

Funcțiile ca argumente

```
double sum_square(double (*f)(double), int m, int n)
{
    int k;
    double sum = 0.0;
    for (k = m; k <= n; ++k)
        sum += f(k) * f(k);    /* (*f)(k) * (*f)(k) */
    return sum;
}

double f(double x)
{
    return 1.0 / x;
}
```

Pointeri la funcții

- Declarația tipului "pointer la funcții":

*tip (*nume_pointer)(lista_tipuri);*

```
double (*pf)(int, double);  
double f(int, double);  
pf = f;
```

- Declarația tipului "tablou de pointeri la funcții":

*tip (*nume_pointer[exp_const])(lista_tipuri);*

```
double (*pf[5])(int, double);  
double f(int, double);  
pf[3] = f;
```

Pointeri la funcții

```
int g() {  
    double (*pf)(int, double);  
    double f(int, double);  
    double (*tpf[5])(int, int);  
    double h(int, int);  
    tpf[3] = h;  
    pf = f;  
}
```

Tablou de pointeri la functii

```
/* Tablou pointeri la functii */  
#include<assert.h>  
#include<math.h>  
#include<stdio.h>  
#define N 4  
typedef double dbl;  
typedef dbl (*pointf) (dbl);  
dbl bisection(pointf f, dbl a, dbl b);  
dbl f1(dbl);  
dbl f2(dbl);  
dbl f3(dbl);  
int cnt = 0;  
const dbl eps = 1e-10;
```

Tablou de pointeri la funcții

```
dbl bisection(pointf f, dbl a, dbl b) {  
    dbl m = (a + b)/2.0;  
    ++cnt;  
    if (f(m) == 0.0 || b - a < eps)  
        return m;  
    else if (f(a)*f(m) < 0.0)  
        return bisection(f, a, m);  
    else  
        return bisection(f, m, b);  
}  
  
dbl f1(dbl x) {return (x*x*x - x*x + 2.0*x - 2.0);}  
dbl f2(dbl x) {return (sin(x) - 0.7*x*x*x + 3.0);}  
dbl f3(dbl x) {return (exp(0.13*x) - x*x*x);}
```

Tablou de pointeri la funcții

```
int main(void) {
    int i_cnt, i, nf_calls;
    dbl a = -100.0, b = 100.0;
    dbl root, val;
    pointf f[N] = {NULL, f1, f2, f3};
    for (i = 1; i < N; ++i) {
        assert(f[i](a)*f[i](b) <= 0.0);
        i_cnt = cnt;
        root = bisection(f[i], a, b);
        nf_calls = cnt - i_cnt;
        val = f[i](root);
        printf("f[%d] are rad. aprox. = %.10f\n", i, root);
        printf("Numarul de apeluri bisection(): %d\n", nf_calls);
        printf("Valoarea f[%d](root) : %.10f\n", i, val);
    }
    return 0;
}
```

Funcții cu număr variabil de argumente

- Este posibilă utilizarea funcțiilor ce au număr variabil de argumente:

```
suma (3, 6, 9, 4) ;  
suma (5, 8, 5, 6, 3, 9) ;  
max (2, 44, 22) ;  
max (5, a, b, c, d, e) ;  
scanf ("%d %c %f", &n, &a, &x) ;  
scanf ("%d", &m) ;
```

- Declarație:
 - primele argumente (cel puțin unul) sunt fixe.
 - celelalte argumente sunt declarate prin mecanismul "elipsa":

```
int suma (int nr_arg, ... ) ;  
int max (int nr_arg, ... ) ;  
int scanf (const char * _format, ... ) ;
```


Funcții cu număr variabil de argumente

În definiția funcției sunt utilizate patru construcții definite în fișierul `stdarg.h` :

- `va_list` tip pointer (pentru parcurgerea listei de argumente).
- `va_start()` inițializează parcurgerea la primul argument.
- `va_arg()` oferă argumentul următor.
- `va_end()` termină parcurgerea listei, cu eliberarea memoriei

Exemplul 1

```
#include <stdarg.h>
#include <stdio.h>
int suma(int nargs,...){
    va_list args;                //declaratie
    int i, total = 0;
    va_start(args, nargs);       //initializare
    for (i = 0; i < nargs; i++)
        total += va_arg(args, int); //val.arg.+ inaintare
    va_end(args);                // eliberare
    return total;
}

int main(){
    printf("%d\n", suma(7, 1,2,3,4,5,6,7)); // =28
    printf("%d\n", suma(3, 1,2,3));         // =6
    return 0;
}
```

Exemplul 1. Explicații

`va_list args;`

declarație: `args` este declarată variabilă pointer (de tip `void*`)

`va_start(args, nargs);`

inițializare: variabila `args` se inițializează cu adresa argumentului următor lui `nargs` (din lista de argumente a funcției)

`va_arg(args, int);`

funcție ce returnează valoarea argumentului curent și modifică pointerul `args`; acesta va pointa la următorul argument

`va_end(args)`

se eliberează memoria alocată pentru pointerul `args`

Exemplul 2

```
#include <stdio.h>
#include <limits.h>
#include <stdarg.h>
int max(int nargs,...) {
    va_list args;
    int i, maxloc = INT_MIN, x;
    va_start(args, nargs);
    for (i = 0; i < nargs; i++)
        if ((x = va_arg(args, int)) > maxloc) maxloc = x;
    va_end(args);
    return maxloc;
}
int main() {
    printf("%d\n", max(7, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7));
    printf("%d\n", max(3, 1, 2, 3));
    printf("%d\n", max(0));
    return 0;
}
```

Măsurarea timpului de execuție

```
#include <time.h>
//...
time_t t_inc, t_sf;
//...
t_inc = time(NULL);
/*
    cod pentru care se masoara timpul
*/
t_sf = time(NULL);
printf(..., difftime(t_sf, t_inc));
```

Data și timpul în `time.h`

```
struct tm {
    int tm_sec;           // secunde : [0..60]
    int tm_min;           // minute : [0..59]
    int tm_hour;          // ore [0..23]
    int tm_mday;          // ziua din luna [1..31]
    int tm_mon;           // luni [0..11]
    int tm_year;          // ani din 1900
    int tm_wday;          // zile din sapt. [0..6]
    int tm_yday;          // zile din an [0..365]
    int tm_isdst;         // indicator
    char *__tm_zone;
    int __tm_gmtoff;
};
```

```
#define CLK_TCK CLOCKS_PER_SEC
typedef long clock_t;
typedef long time_t;
```

```
clock_t clock(void);
```

– nr. de CPU “clock ticks” ; in secunde: /CLK_TCK

Data și timpul în `time.h`

```
time_t time(time_t *tod);
```

- Returnează timpul curent exprimat în nr. de secunde care au trecut de la 1 Ianuarie 1970. Dacă tod este nenull acesta este memorat în *tod

```
char* ctime(const time_t *cal);
```

```
char* asctime(const struct tm *tptr);
```

```
struct tm * localtime(const time_t *tod);
```

`ctime(&now)` este echivalent cu:

`asctime(localtime(&now))`

```
double difftime(time_t t1, time_t t2);
```

- Calculează diferența `t2 - t1` și o convertește în nr. de secunde ce au trecut de la momentul `t1` până la `t2`

Exemplul 1

```
#include <stdio.h>
#include <time.h>
int main() {
    time_t now;
    now = time(NULL);
    printf("%s%ld\n%s%s%s%s\n",
        " now = ", now,
        " ctime(&now) = ", ctime(&now),
        " asctime(localtime(&now)) = ",
        asctime(localtime(&now)));
    return 0;
}
/*
                                now = 1264518532
                                ctime(&now) = Tue Jan 26 17:08:52 2010
                                asctime(localtime(&now)) = Tue Jan 26 17:08:52 2010
*/
```


Exemplul 2

```
/*...*/
time_t t_inc, t_sf; clock_t c_inc, c_sf;
unsigned long i = 1000000000;
t_inc = time(NULL);
c_inc = clock(); // Cat timp a utilizat procesul
printf("%d %d\n", t_inc, c_inc);
while(i--); // Cod pentru care se masoara timpul
t_sf = time(NULL);
c_sf = clock();
printf("%d %d\n", t_sf, c_sf);
printf("Timpul real: %.2f \t", difftime(t_sf, t_inc));
printf("Timpul utilizator: %.2f \n",
        (c_sf-c_inc)/(double)CLOCKS_PER_SEC);
/*
1231147371 0
1231147374 2375
Timpul real: 3.00      Timpul utilizator: 2.38
*/
```

Data și timpul în **time.h**

```
size_t strftime(char *s, size_t n,  
    const char *format, const struct tm *tptr);
```

- Funcția scrie cel mult **n** caractere în șirul **s** cu formatul **format**. În format se dau specificatori pentru conversia elementelor de timp din structura **tptr**.
- Specificatorii de conversie:
 - **%a %A %b %B** specificatori pentru zile, respectiv luni
 - **%c** pentru data și timp : **Dec 16 12:34:50 2003**
 - **%d** ziua din luna
 - **%H %h** ora din 24, respectiv 12 ore
 - **%j %m** ziua, respectiv luna din an
 - **%M %S** minute, respectiv secunde după ore
 - **%p** AM sau PM
 - **%U %w** săptămâna din an, respectiv ziua din săptămână
 - **%x %X %y %Y %Z** data, timpul, anul, anul, timp zonal

Exemplul 3

```
#include <time.h>
#include <stdio.h>

int main() {
    char s[100];
    time_t now;
    now = time(NULL);
    strftime(s, 100, "%H:%M:%S on %A, %d %B %Y",
             localtime(&now));
    printf("%s\n", s);
    return 0;
}

/*
17:14:13 on Tuesday, 26 January 2010
*/
```